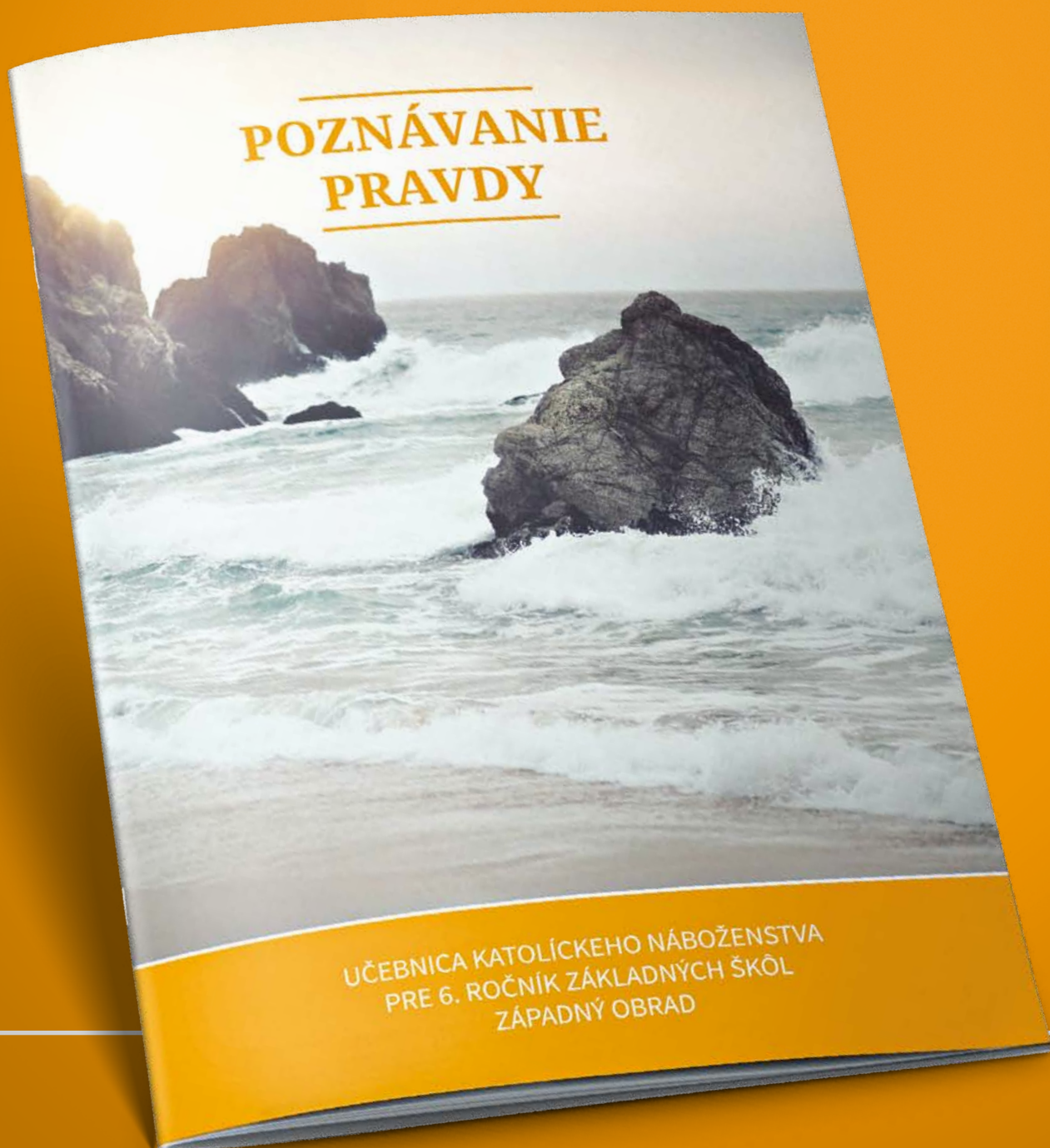


POZNÁVANIE PRAVDY

PRACOVNÝ ZOŠIT

K UČEBNICI KATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA
PRE 6. ROČNÍK ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

ZÁPADNÝ OBRAD



OBSAH

1. Pravda ako hodnota	3
1.1 Pevný ako kameň	3
1.2 Pravda či klamstvo	5
1.3 Sila slova	7
1.4 Nikto ťa neodsúdil	9
1.5 Hovorí sa, že...	11
2. Hľadanie pravdy o svete	12
2.1 Človek sa pýta prečo	12
2.2 Svet očami básnika	15
2.3. Na počiatku	17
2.4 Oslava tvorcu	18
2.5 Ekologické problémy	20
3. Hľadanie pravdy o sebe	22
3.1 Človek, najmilší Boží zámer	22
3.2 Boh ako hrnčiar	23
3.3 Mám hodnotu	25
3.4 Človek v raji a jeho pád	27
3.5 To nie ja, to on	29
4. Ohlasovatelia pravdy	31
4.1 Slová ako obrazy	31
4.2 Zhltň slovo Ezechiel	33
4.3 Ježiš učí v podobenstvách	35
4.4 Vaše áno nech je áno	37
4.5 Štefan ako svedok pravdy	38
5. Konať v pravde	40
5.1 Zlaté pravidlo	40
5.2 Zákon lásky	41
5.3 Skutky lásky	43
5.4 Zodpovednosť za iných	45
5.5 Zodpovednosť za rodinu	46
5.6 Projekt pomoci iným	48

Pravda ako hodnota

1

Pevný ako kameň

1.1

Uvažoval si niekedy nad tým, kto je naozaj pevný ako kameň? Pre nás kresťanov je touto osobou Ježiš Kristus. Neovplyvňovali ho priatelia ani nepriatelia a vo svojich názoroch bol pevný , ako kameň. Pán Ježiš miloval pravdu, bol pravdou a šíril ju okolo seba.

Žalm 40

Čakal som čakal na Pána a on sa ku mne sklonil.

Vyslyšal môj nárek a vytiahol ma z jamy hrôzy, z bahnitého kalu.

Nohy mi postavil na skalú a kroky mi upevnil.

Do úst mi vložil pieseň novú, chválospev nášmu Bohu.

1 Predstav si, že tieto verše zo (Ž 40) hovoria o Ježišovi Kristovi a porozmýšľaj, v akej životnej situácii v živote by ich povedal. K veršom prirad' výstižné pomenovanie a spoj ich čiarou.

1. Čakal som čakal na Pána a on sa ku mne sklonil.

A. Nanebovstúpenie

2. Nohy mi postavil na skalú a kroky mi upevnil.

B. Modlitba v Getsemanskej záhrade

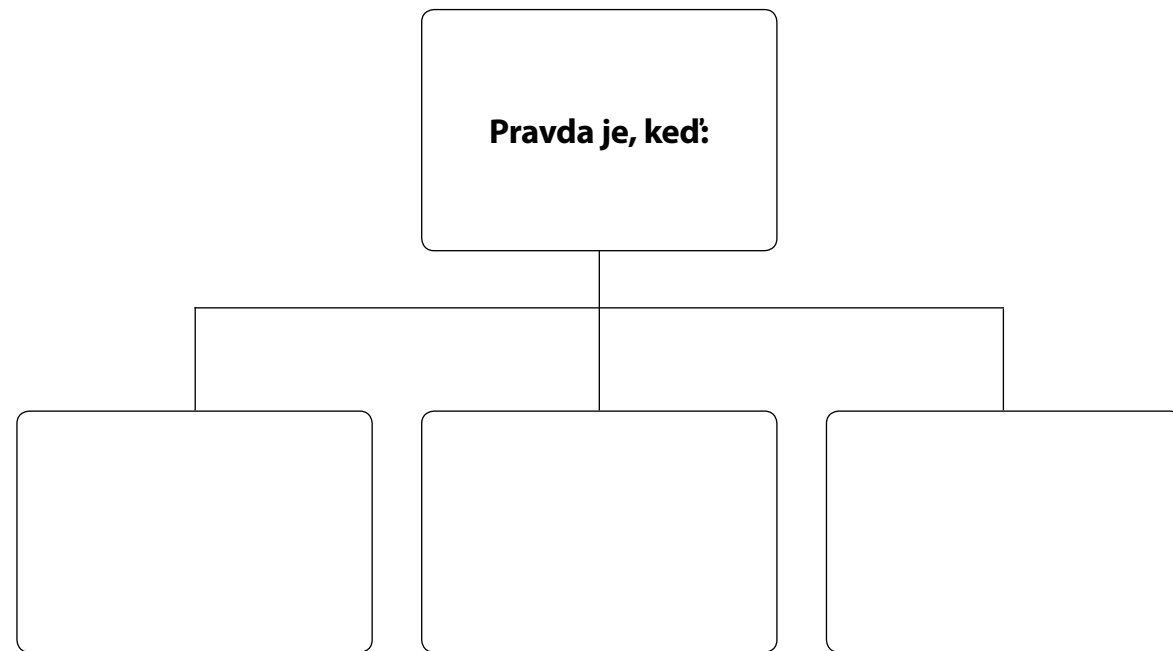
3. Do úst mi vložil pieseň novú, chválospev nášmu Bohu.

C. Posledná večera

4. Vyslyšal môj nárek a vytiahol ma z jamy hrôzy, z bahnitého kalu

D. Zmŕtvychvstanie

2 a) Do prázdných okienok napíš, čo rozumieš pod slovom pravda.



b) Napíš, kedy sa ti ťažko hovorí pravda. Porozmýšľaj a vytvor krátku modlitbu, ktorá ti pomôže, aby sa ti hovorilo ľahšie.

.....

.....

.....

.....

Amen

3 Vyhladať citát zo Svätého písma (Jn 18, 37-38) a doplň do textu chýbajúce slová.

Nato mu povedal: Tak predsa si? Ježiš odpovedal:

Ty, že som kráľ. Ja som sa nato narodil a nato som na svet, aby

som vydal pravde. Každý, kto je z, počuje môj hlas. Pilát mu

povedal: Čo je pravda?! Ako to, opäť vyšiel k Židom a pred nimi:

Ja na ňom nijakú vinu -

nenachádzam , povedal, svedectvo , hovoríš , pravdy, vyhlásil, kráľ , Pilát, prišiel (IVVP)

Pravda či klamstvo

1.2

1 Doplň nasledujúce vety tak, aby boli pravdivé.

Vyberte správne slovo: slávny, otca, obdiv, obraz, duša, brata, krásu, zvony, kameň.

Boh stvoril človeka na svoj

..... človeka je nesmrteľná.

Cti svojho a svoju matku.

2 Do vety doplň slovo, ktoré ti vyšlo v tajničke.

1. Pri narodení Pána Ježiša anjeli na nebi spievali:

„Sláva na výsostiach Bohu a na zemi
ľuďom dobrej vôle.“

2. Ktorý orgán v ľudskom tele prečerpáva krv
(za 1 minútu v pokoji 4 – 8 litrov)?

3. Prvý človek na zemi sa volal

4. Aký je človek, ktorý je ochotný riskovať záchranu
iných aj v nebezpečných podmienkach?

5. Kto vložil svoje posledné peniaze do chrámovej
pokladnice? (Lk 21,2)

6. Ako sa volala žena, prorokyňa v Jeruzalemskom
chráme? (Lk 2, 36)

1

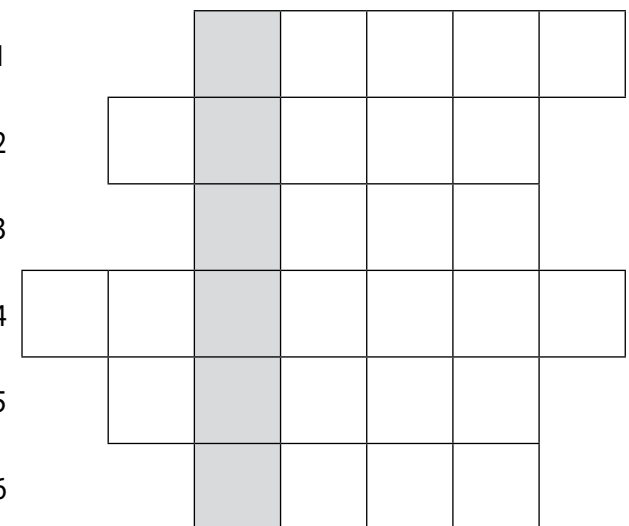
2

3

4

5

6



Pán Ježiš povedal: JA SOM CESTA, A ŽIVOT.

Pokušeni mu mohol ľahko podľahnúť aj Ján Krstiteľ, pretože Izraeliti ho pokladali za Mesiáša. Ľudia mu dôverovali, a tak mohol túto situáciu využiť vo svoj prospech a získať moc. Ján Krstiteľ si mohol vybrať, čo odpovie ľudu:

klamstvo – povedať, že je Mesiáš, záchranca.

pravdu – povedať, že nie je Mesiáš.

3 Vyhľadaj v evanjeliu podľa Lukáša (1. – 3. kapitola) autora a súradnice tohto textu:

Ja vás krstím vodou. No prichádza mocnejší ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom.

Autor:..... Verše:

Kapitola:..... Súradnice:.....

4 Prečítaj si Ezopovu bájk o vlkovi a koze.

Prefíkaný vlk pozeral na kozu, ako si na skale uštipkáva z trsov trávy. Z teba by ale bola dobrá večera, pomyslel si a pažravo sa obľizol. Vlka sa zakrádal bližšie a túžobne hľadel na kozu. Musí nájsť spôsob, ako kozu presvedčiť, aby zišla dole. „Dobré ráno, kozička,“ zvolal vlk čo najprívetivejšie. „Dávaj, prosím ťa, pozor. Si strašne vysoko, a to je veľmi nebezpečné. Mrzelo by ma, keby sa ti niečo stalo. Vieš čo, zíd' sem dolu, tu je svieža a zelená travička. Poslúchni radu priateľa.“ Ale koza sa nedala oklamať. Pozrela na vlka a potriasla hlavou. „Mňa veru neprekabátiš,“ odpovedala. „Ty sa čerta staráš, či tráva, čo jem, je svieža a zelená, alebo stará a zoschnutá. Ty ma chceš zjesť!!!“

Napíš poučenie, ktoré z vyplýva bájky. Napr. Nie každý, kto sa ti zalieča, je tvojím priateľom. Vytvor ďalšie dve poučenia:

1.....

2.....

5 V knihe Genezis (Gn 27, 1 - 10) sa v príbehu o Ezauovi a Jakubovi spomínajú štyri postavy. Pozorne prečítaj biblický text. Pouvažuj a vytvor otázky pre každú postavu.

1.

2.

3.

4.

5.

Tento príbeh môžeš nájsť aj v učebnici na s. 12.

Sila slova

1.3

1 a) Vyhľadaj v Biblii citát z evanjelia podľa Jána (Jn 1, 1) a prepíš ho do pracovného zošita.

.....
.....
.....

1 b) Prepíš tento text ešte raz a zameň výraz Slovo slovom Sila.

Na počiatku bola a

bola u Boha a tá bola Boh.

Boh použil svoju silu pri stvorení človeka.

Sila, ktorá je v nás, sa prejavuje v našej vôli, rozhodnutiach a skutkoch.



2 Dešifruj nasledujúce slová. Predstavujú vlastnosti, ktoré má BOH.

rpadvťvois

ťspravidovs

com

laksvaost'

imlodrsednstvo

3 Prečítaj si text a odpovedz na nasledujúcu otázku.

Maximilána Kolbe (1894 – 1941) bol rímskokatolícky kňaz, ktorého v roku 1941 zajali a deportovali do koncentračného tábora v Osvienčime. 31. júla 1941 ušiel z koncentračného tábora väzeň. Aby odstranili ostatných väzňov od úteku, vybrali desať mužov, ktorí mali byť popravení. Maximilián Kolbe sa obetoval za jedného z nich – mladého muža, ktorého doma čakala žena a deti. Dva týždne trpel bez stravy a bez vody v tmavej cele bez akejkoľvek starostlivosti. Napriek tomu žil najdlhšie zo všetkých odsúdených. Povzbudzoval ich a snažil sa, aby neumierali v beznádeji. Nakoniec mu dali smrtiacu injekciu. V roku 1981 Maximiliána Kolbeho kanonizoval pápež Ján Pavol II.

Ako sa prejavil dar sily v tomto kňazovi?

.....

.....

.....

.....

Emilián Kovč (1884 – 1944) bol gréckokatolícky ukrajinský kňaz, ktorý počas nacistického prenasledovania krstil Židov, aby ich zachránil. Dostal sa do koncentračného tábora v Poľsku. V liste príbuzným napísal:

„Chápem, že sa usilujete o moje vyslobodenie, ale nenamáhajte sa nadarmo. Nemôžem opustiť toto miesto, lebo tu som potrebný. Včera zabili 50 ľudí. Ak by som tu teraz nebol, kto iný by im pomohol podstúpiť tento najťažší moment života? Oni by šli na večnosť so všetkými svojimi hriechmi a v hlbokkej nevere, ktorá vedie do pekla. Teraz idú na smrť s pozdvihnutými hlavami, zanechajúc svoje hriechy za sebou... Okrem neba je toto jediné miesto, kde túžim ostať. Zo všetkých prítomných som tu jediný kňaz. Keď slúžim liturgiu, modlia sa všetci... Modlite sa za tých, čo vytvorili tento tábor.“

Ako sa prejavil dar sily v tomto kňazovi?

.....

.....

.....

.....

Nikto ťa neodsúdil

1.4

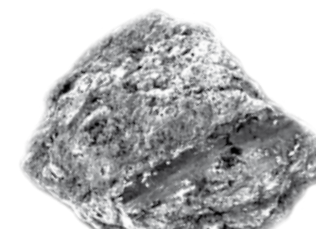
1 Pozorne si prezri kamene a pod každý napíš 3 vlastnosti, ktoré sú podľa teba na nich zaujímavé:



1.

2.

3.



1.

2.

3.



1.

2.

3.

Evanjelista Ján v 8. kapitole píše o žene, ktorú Židia chceli kameňovať pre jej hriechy. Pán Ježiš s nimi nesúhlasil. Nechcel smrť tejto ženy, odpustil jej hriechy, duchovne ju uzdravil a poslal preč zo slovami: „Chod' a už nehreš.“

Možno aj ty máš hriechy, ktoré sa často opakujú. Predstav si situáciu, že niekto by ťa chcel za ne ukameňovať. Bola by to ťažká a veľmi bolestivá smrť. Pán Ježiš to však takto nechce. Namiesto smrti, ktorú sme si pre hriech zaslúžili, zomrel za nás on sám a daroval nám večný život. A ako jeho dar po vzkriesení, dostali apoštoli moc odpúšťať hriechy:

Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“

(Jn 20, 22 – 23).

O potrebe odpustenia dosvedčí aj rozhovor apoštola Petra s Kristom. „Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?“ Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatsedem ráz.“

(Mt 18, 21 – 22).



Odpúšťanie je neľahká záležitosť. Apoštol Peter však zažil odpustenie. Bolo to vtedy, keď zaprel, že nepozná Pána Ježiša. Viac si prečítaj v Evanjeliu podľa Lukáša (Lk 22, 54 – 56).

Odpovedz na otázky z prečítaného textu.

Apoštol Peter si sadol na nádvorí:

- a) k ohňu
- b) pod figovník
- c) k večeri

Na čo si Peter spomenul, keď kohút zakikiríkal?

3 Z nasledujúcich slov vytvor vety súvisiace s odpustením:

- 1. hnev
- 2. radosť
- 3. hriech
- 4. sviatosť zmierenia
- 5. bolesť -

Hovorí sa, že...

1.5

Alenka v ríši divov prechádza cez čarovný les, až kým nepríde na rázcestie. Jedna cesta sa točí smerom doľava a druhá doprava. Široko ďaleko nie je nikto, okrem ryšavého kocúra, ktorý spokojne oddychuje na tráve. Alenka poíde k nemu a opýta sa ho:
„Prosím ťa, kadiaľ mám ísť?“
„A kam sa potrebuješ dostať?“
„Neviem,“ - odpovie Alenka.
„Tak potom je jedno, kadiaľ pôjdeš,“ povie unavene kocúr.



1 Odpovedz na otázky:

Kedy sa Alenka zastavila na svojej ceste?

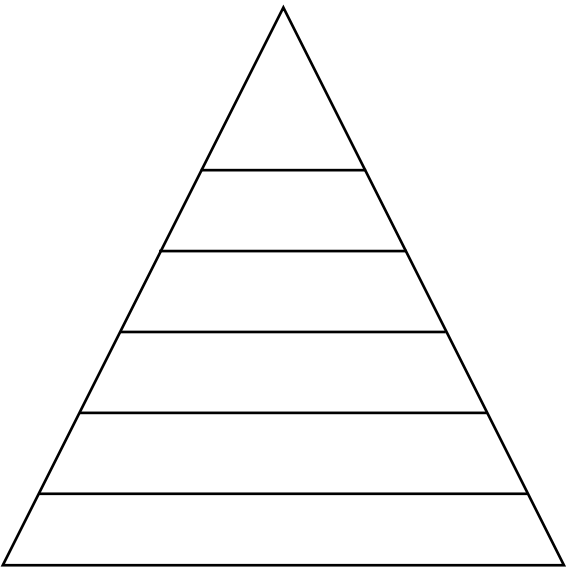
Poznalo dievča cieľ svojej cesty?

Alenka sa pýtala kocúra, kade ma ísť. Porozmýšľaj, s kým sa radiš ty o dôležitých veciach. Je to ten správny človek?

O dôležitých veciach sa radím s:

2 Vyber slová, ktoré sú rozhodujúce pre pravdivé šírenie informácií a usporiadaj ich podľa dôležitosti v pyramíde.

Pokoj, zákernosť, záujem o dobro iného, zloba, radosť, láska, spolupráca, hnev, závišť, klamstvo, múdrosť.



Doma, v škole aj medzi kamarátmi sa často rozprávame. Nie každý však hovorí pravdivo a niekedy dokonca klame. Môžeme to zažiť v rozhovore, prečítať si v novinách, počuť v televíznych či rozhlasových správach. Ak do GPS navigácie zadáte nesprávne súradnice, aká situácia nastane? Pravdepodobne sa dostanete na iné miesto, ako ste pôvodne plánovali. Ak nevieme, kam sa chceme dostať, potom ťažko nájdeme správnu cestu, ktorá by nás priviedla do vytúženého cieľa. Ak v živote uveríš nesprávnym informáciám o svojich blížnych, tvoje vzťahy sa môžu rozpadnúť. Človek veriaci v Boha používa v živote Desatoro ako správne súradnice na ceste do cieľa.

2

Hľadanie pravdy o svete

2.1

Človek sa pýta prečo



Veríš, že všetko okolo nás stvoril Boh? Ak áno, nie si sám, mnoho mladých, ale aj dospelých tomu verí. Človek sa často už od detstva zamýšľa nad základnými životnými otázkami. Človek sa často pýta: „Prečo...?“

1 Napíš tri veci, ktoré ťa presvedčili, že Boh existuje.

1.
2.
3.

2 Vysvetli úryvky z Biblie.

List Hebrejom (Hebr 3, 4)

.....

.....

Kniha žalmov (Ž 139, 14)

.....

.....

List Rimanom (Rim 1, 20)

.....

.....

STAROVEKÉ MÝTY O VZNIKU SVETA

Egypt

Egyptské mýty opisujú počiatok sveta ako temnú a bezodnú hlbinu zvanú Nun, ktorej chaotické sily obsahovali zárodok všetkého. Z týchto vôd sa vynoril prvý pahorok súše. Na ňom sa prvýkrát zhmotnil duch stvoriteľa, ktorý v chaotických vodách nemal na to priestor. Zhmotnil sa do podoby vtáka – sokola, či volavky, ktorému boli v rôznych tradíciách egyptskej kultúry prisúdené rôzne vlastnosti.

Grécko

Na počiatku bol temný Chaos a z neho vznikla bohyňa Zem (Gaia) a Eros – Láska. Chaos mal dve deti: Ereba – večnú tmú a Noc. Zem porodila Urana – Nebo a Hory. Uranos sa stal vládcom sveta a za manželku si zobral Zem. Z tohto spojenia dala Zem život Oceánu a Titanom, z ktorých najmladší bol Kronos. Porodila aj ďalšie príšery ako Kyklopov a Obrov s päťdesiatimi hlavami a sto rukami. Keď Uranos videl svoje deti, znenávidel ich a zvrhol ich do priepasti Tartaru. Za toto ho Kronos zmrzačil a z jeho krvi sa zrodili ďalší bohovia a bohyne ako Afrodita, bohyňa lásky. Kronos si zobral za ženu svoju vlastnú sestru Reu, s ktorou mal šesť detí – bohov. Najmladší bol Zeus, ktorý zvrhol svojho otca z trónu a sám sa stal najvyšším bohom.

Babylon

Na počiatku jestvovala iba voda a vládol chaos. Z chaosu sa zrodilo niekoľko generácií bohov. Po stáročiach niektorí z nicht chceli zaviesť na svete poriadok. To pobúrilo boha Abzu a jeho ženu Tiamat, ktorá bola obludná bohyňa chaosu. Pod vedením múdneho boha Ea sa vzbúrenci zjednotili a zabili boha Abzu. Tiamat chcela pomstiť smrť svojho manžela. Bohovia poriadku pod vedením Marduka v boji zabili Tiamat, jej telo rozdelili napoly. Z jednej polovice vznikla zem a z druhej obloha. Z krvi Abzu zmiešanej so zemou stvoril ľudí.

Čína

V Číne sa verilo, že na začiatku zomrel Chaos ako osoba – Chun-tun, cisár Stredy. Dvaja jeho priatelia, cisár Severného mora – Šu a cisár Južného mora – Chu, sa mu chceli zavďačiť za jeho pohostinnosť tým, že do neho vyvrtajú sedem otvorov, ktoré oni mali a on nie. Tým mu chceli umožniť vidieť, počuť, jesť, atď. Nanešťastie počas ich 7-dennej práce Chun-tun zomrel a v okamžiku jeho smrti sa zrodil svet poriadku. Podľa iného mýtu boli na počiatku jin a jang, dva protikladné princípy, ktorých vzájomné pôsobenie usporadúva všetko vo vesmíre. Z temnoty prvotného vajíčka sa zrodilo prvotné božstvo Pchan-ku, tvor, ktorý v ňom rástol osemnásťtisíc rokov. Zo zvyškov vajíčka vznikli Nebesá a Zem. Medzi nimi Pchan-ku rástol a odtláčal ich od seba, až sa nakoniec ustálili na svojich miestach. Potom unavený zľahol a zaspal. Z jeho zvyškov vznikol celý svet.

Irán

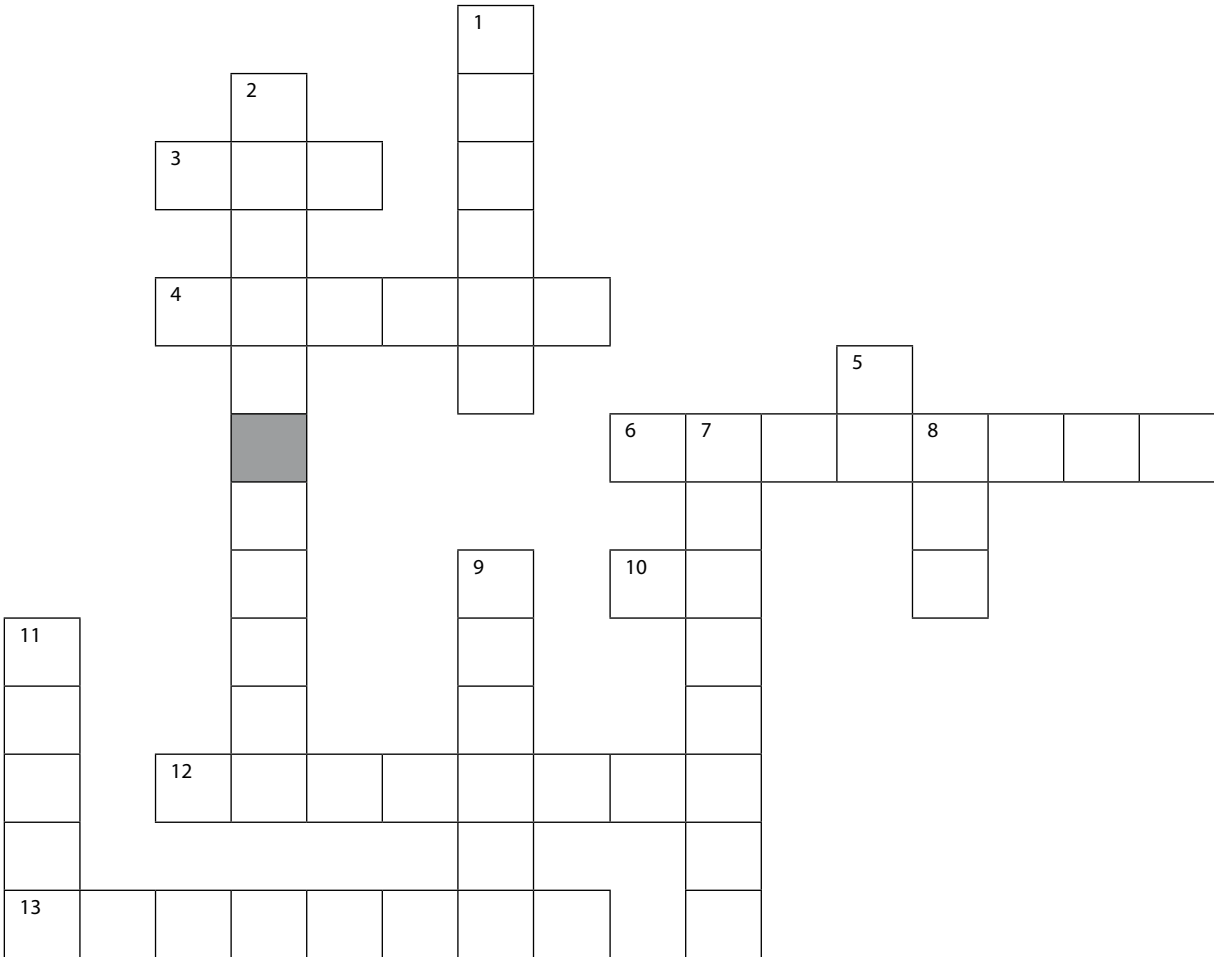
Na začiatku žil múdry Ahura Mazda vo svetle a jeho dvojča Anra Mainju /Ahriman/ žil v tme. Oddeloval ich iba vzduch. Potom Ahura Mazda stvoril čas, a tak vznikol svet. Deň daroval slnku a noc hviezdám. Stvoril dobré myslenie, ktoré ľudí a ostatné stvorenia vedie k добрute. Jeho dcérou je láska. Ahura Mazda stvoril zo svetla prvého človeka, Gajómarta. Tritisíc rokov bol Gajómart nehybný a mlčal, pohrúžený do pozorovania múdrosti stvoriteľa a dokonalosti nebeského raja, ktorý stvoril. Potom sa Gajómart stal strážcom ohňa a dohliadal na plameň, ktorý mal Ahura Mazda v znaku.

3 Vyplň doplňovačku s pomocou predchádzajúceho textu.

- Zvisle**

 - 1. Ako sa volala jedna z príšer, ktoré porodila Zem zo spojenia s Uránom?
 - 2. Kto stvoril čas podľa iránskej mytológie?
 - 5. Babylonský múdry boh
 - 7. Čínsky cisár Streda
 - 8. Temná a bezodná hĺbina podľa egyptských mýtov vzniku sveta
 - 9. Meno ženy babylonského boha Abzu
 - 11. Večná tma podľa gréckej mytológie
- Vodorovne**

 - 3. Čínsky cisár Južného mora
 - 4. Najmladšie dieťa Urana a Zeme
 - 6. Ako sa volalo prvotné božstvo, ktoré sa zrodilo z temnoty prvotného vajca podľa čínskej mytológie?
 - 10. Čínsky cisár Severného mora
 - 12. Meno prvého človeka, ktorého stvoril Ahura Mazda zo svetla
 - 13. Grécka bohyňa lásky



4 Predstav si situáciu, keď tvoj spolužiak tvrdí, že Boh neexistuje. Ako by si ho presvedčil o opaku?

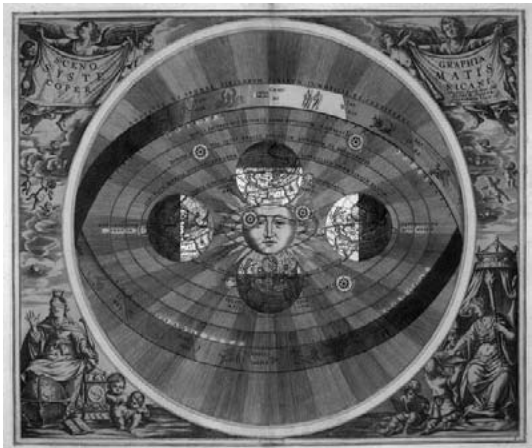
.....

.....

Svet očami básnika

2.2

1 Na základe obrázkov napíš názvy troch najčastejšie používaných teórií o vzniku sveta.



Názov teórie:

Autor teórie:



Názov teórie:

Autor teórie:



Názov teórie:

Autor teórie:

2 Zakrúžkuj správnu odpoveď.

1. Z čoho Boh stvoril svet?

- a) z hliny
- b) z kameňa
- c) zo železa
- d) z ničoho

2. Na aký obraz stvoril Boh človeka?

- a) na najdokonalejší
- b) na Boží
- c) na obraz zvierata

3. Prečo stvoril Boh človeka?

- a) aby mu slúžil
- b) aby trpel
- c) z lásky

4. Ako sa volali prví ľudia?

- a) Adam a Anna
- b) Adam a Elena
- c) Ábel a Eva
- d) Adam a Eva

5. Čím sa podobáme Bohu?

- a) telom
- b) rozumom
- c) myslením
- d) rozumom a slobodnou vôľou



6. Ako sa volala rajska záhrada?

- a) Elám
- b) Moab
- c) Esen
- d) Eden

7. Prečo Boh stvoril svet?

- a) aby mal čomu vládnuť
- b) zo žartu
- c) pre ľudí
- d) pre svätých

8. Ktorý deň Boh odpočíval?

- a) ôsmy
- b) šiesty
- c) siedmy
- d) neodpočíval



3 Odpovedz na otázky.

- 1. Podáva Sväté písmo presný a vedecký opis vzniku sveta?
- 2. Aké najzákladnejšie posolstvo nám podáva svätopisec pri opise stvorenia sveta?
- 3. Aké otázky si kladie veda pri vzniku sveta?
- 4. Aké otázky si kladie Biblia pri vzniku sveta?

Na počiatku

2.3

1 Biblia nám hovorí, že Boh stvoril svet za šesť dní a na siedmy oddychoval. K jednotlivým dňom priradi písmená, podľa toho čo Boh stvoril.

A. Boh stvoril ryby a vtáky
B. Boh stvoril suchozemské zvieratá a človeka
C. Boh stvoril oblohu a rozdelil vody
D. Boh stvoril more, suchú zem a rastliny
E. Boh odpočíval
F. Boh stvoril Slnko, Mesiac a hviezdy
G. Boh stvoril svetlo

1. deň	
2. deň	
3. deň	
4. deň	
5. deň	
6. deň	
7. deň	



2 Doplň chýbajúce slová zo Svätého písma podľa Gn 2, 4 – 10.

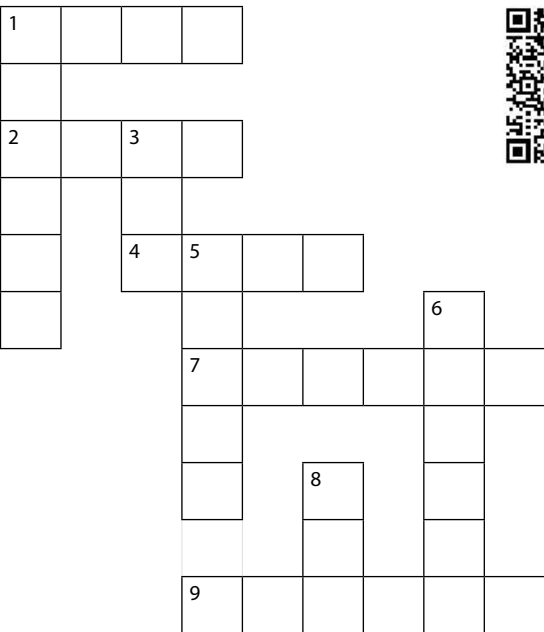
4 V tom čase, keď Pán, Boh, urobil a nebo, 5 nebolo ešte na zemi nijaké poľné krovie a nepučala ešte ani poľná, lebo Pán, Boh, nedal pršať na zem a nebolo ani, ktorý by obrábal zem 6 a privádzal na zem vodu (kanálov) a zavlažoval celý povrch zeme. 7 Vtedy Pán, Boh, utvoril z hliny zeme a vdýchol do jeho nozdier dych Tak sa stal človek živou bytosťou. 8 Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v, raj a tam človeka, ktorého utvoril. 9 A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v raja a stromu poznania dobra a zla. 10 Z Edenu vytekala, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky.

3 Doplňovačka
Vodorovne

- 1. Čo robil muž, keď Boh stvoril ženu?
- 2. Názov raja
- 4. Meno prvého muža
- 7. Sväté písmo
- 9. Kto nabádal ženu, aby jedla ovocie zo zakázaného stromu?

Zvisle

- 1. Na ktorý deň Boh odpočíval? Na ...
- 3. Meno prvej ženy?
- 5. Aký bol svet, ktorý stvoril Boh?
- 6. Z čoho Boh stvoril svet? Z ...
- 8. V strede raja bol strom poznania dobra a ...



2.4 Oslava tvorcu

Boha môžeme spoznávať z jeho stvorenia. Denne žasneme nad múdrosťou , krásou a dokonalosťou, ktorú stvoril.

Žalmista v 104 žalme ďakuje za všetko, čo Boh stvoril. Za stromy Pánove, aj cédre Libanonu, čo on zasadil. Na nich si vrabce hniezda stavajú a na ich vrcholcoch bývajú bociany. Vysoké štíty patria kamzíkom, v skalách sa skrývajú svište. Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! Všetko si múdro urobil.

1 Nepripomínajú ti tieto verše nejakú časť územia Slovenska? (národný park)

Napiš jeho názov:

2 Vypíš slová, na základe ktorých si to spoznal.

.....
.....



3 Prečítaj si nasledujúcu báseň a podčiarkni prívlastok, ktorým autor charakterizuje Slovensko.

Modlitba za Slovensko.

Milan Rúfus

Viem jedno hniezdo.
Rád ho mám.
V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
je mnoho mnoho detí.
To hniezdo uvil Stvoriteľ.

A sám aj určil, komu,
koho tam pozve prebývať,
do človečieho domu,
kto si bude smieť odomknúť
i zamknúť bránu,
kto pluhom krájať ako chlieb
zem Bohom darovanú.
Viem jedno hniezdo, rád ho
mám.

Hreje ma dňom i nocou,
vystlaté mäkkou vravou mám
a mazoľami otcov.
Môj dobrý Bože, zhladni naň.
Stráž mi ho neustále.
Ach, aspoň Ty ho, Veľký, chráň,
Keď si ho stvoril malé.

4 Pokús sa vytvoriť svoju oslavnú pieseň Boha Stvoriteľa aspoň štyrmi veršami.



5 Nájdi vo Svätom písme Žalm 92 a doplň chýbajúce slová.

6 Aké veľkolepé sú tvoje, Pane, a aké hlboké tvoje myšlienky! 7 Nerozumný
to nevie a to nechápe. 8 Hoci hriešnici rastú ako a kadejakí prekvitajú,
večná záhuba ich predsa neminie; 9 no ty, Pane, si najvyšší 10 Veď to, Pane, tvoji protivníci, veď
to tvoji protivníci zahynú a rozprášení budú všetci 11 Mne však dávaš silu, akú má
s rohami, mažeš ma žírnym olejom. 12 Moje hľadí zvrchu na, moje
... počúva o osude tých, čo zlomyselne povstali proti mne. 13 Spravodlivý sťa zakvitne a vyrastie
sťa z Libanonu. 14 Tí, čo vyrastajú v Pánovom, v nádvoriach nášho Boha budú
..... . 15 Ešte aj v starobe budú prinášať, úrodní budú a plní sviežosti; 16 a tak zvestujú,
že Pán, moje, je spravodlivý a neprávosti v ňom niet.

2.5

Ekologické problémy

Aký má mať kresťan vzťah k životnému prostrediu? Má sa kresťan vôbec zaujímať o ekológiu? Má sa snažiť robiť niečo v tejto oblasti, aj keď sami toho veľa nezvládneme?

Toto sú otázky, ktoré si kladú mnohí ľudia, keď uvažujú nad dennodennými správami o ničení prírody. V biblickej správe o stvorení sa uvádza, že človek má panovať nad zemou aj zvieratami. Mnohí ľudia nepochopili správne toto posolstvo, čo má za príčinu ich pomýlené správanie sa k prírode. V opise stvorenia sa hovorí, že všetko čo Boh stvoril je dobré. Boh ustanovil človeka ako správcu nad prírodou a nie ako korisťníka, ktorý si robí nárok na všetko.

Ekologický kvíz

1. Ktorý z nasledujúcich zdrojov energie je obnoviteľný?

 - ropa
 - zemný plyn
 - uhlie
 - Slnko
2. Za koľko rokov sa rozloží hliníková plechovka od Coca-Coly?

 - 20 – 40 rokov
 - 60 – 80 rokov
 - 80 – 100 rokov
 - 100 – 120 rokov
3. Ak vyzbieraš 1000 kg papiera, z ktorého sa vyrobí recyklovaný papier, koľko stromov ušetríš?

 - 12 stromov
 - 17 stromov
 - 23 stromov
 - 28 stromov
4. Ktorý z nasledujúcich zdrojov nemožno využiť na výrobu energie?

 - biologický kompost z domácností
 - Slnko
 - voda
 - dámska voňavka
5. Z ktorého zdroja pochádza väčšina energie na Zemi?

 - Slnko
 - vietor
 - pôda
 - voda
6. Ktoré z nasledujúcich aktivít nešetria energiu u vás doma?

 - Používanie pokrievky na hrniec pri varení polievky.
 - Odpojenie z elektrickej zásuvky všetkých spotrebičov, ktoré nepoužívame.
 - Zhasínanie všetkých svetiel v miestnostiach, kde nie sme.
 - Ponechanie rozsvieteného svetla v chodbe.
7. Pokrievka na hrnci zníži spotrebu energie až o:

 - 1/3
 - 1/4
 - 1/7
 - 1/10
8. Pri každom otvorení dvierok na sporáku uniká asi:

 - 5 % tepla
 - 10 % tepla
 - 20 % tepla
 - 50 % tepla
9. Ktoré z nasledujúcich možností považujeme za ekologické palivo?

 - ropa
 - stlačený zemný plyn (CNG)
 - piesok
 - uhlie
10. Na stlačený zemný plyn môžu jazdiť:

 - električky
 - dopravné lode
 - kolobežky
 - autobusy, osobné autá a nákladné vozidlá
11. Na znižovanie znečistenia ovzdušia, ktoré spôsobujú autobusy mestskej a prímestskej dopravy, sú vhodné:

 - dopravné prostriedky, ktoré jazdia na naftu
 - dopravné prostriedky, ktoré jazdia na benzín
 - dopravné prostriedky, ktoré jazdia na jemný piesok
 - dopravné prostriedky, ktoré jazdia na stlačený zemný plyn (CNG)

12. Pri každom stupni navyše spotrebuje chladnička asi o:

 - 4 % viac elektriny
 - 10 % viac elektriny
 - 15 % viac elektriny
 - 30 % viac elektriny
13. Pre zdravú izbovú teplotu stačí v obývacích izbách:

 - 18 – 20 °C
 - 16 – 18 °C
 - 20 °C
 - 15 °C
14. Úsporné žiarivky vydržia niekoľkonásobne dlhšie a ušetria:

 - 80 % energie
 - 20 % energie
 - 50 % energie
 - 95 % energie
15. Nabíjačka, na ktorú nie je pripojený mobil, zvyčajne ďalej spotrebúva elektrinu a mení ju na teplo. Ak ju teda nechávaš v zásuvke bez nabíjania mobilu, míňaš tým:

 - 10-krát viac energie, ako je treba pri nabíjaní
 - 20-krát viac energie, ako je treba pri nabíjaní
 - 50-krát viac energie, ako je treba pri nabíjaní
 - 70-krát viac energie, ako je treba pri nabíjaní
16. Najviac energie uniká:

 - cez okná a steny domu
 - cez kľúčovú dierku na vchodových dverách domu
 - cez okenné mriežky na vetranie
 - cez plynový sporák
17. Recyklovaním jednej sklenenej fľaše môžeme ušetriť rovnaké množstvo energie, aké je potrebné na rozsvietenie:

 - 100 wattovej žiarovky, ktorá vydrží svietiť 4 hodiny
 - 60 wattovej žiarovky, ktorá vydrží svietiť 1 hodinu
 - 40 wattovej žiarovky, ktorá vydrží svietiť 2 hodiny
 - 150 wattovej žiarovky, ktorá vydrží svietiť 10 minút
18. Recyklovaním jedného skleneného zavaraninového pohára môžeme ušetriť toľko energie, koľko potrebujeme na sledovanie TV programu počas:

 - 3 hodín
 - 15 minút
 - 45 minút
 - 1 hodiny
19. Recyklovaním jednej hliníkovej plechovky môžeme ušetriť toľko energie, koľko potrebujeme na sledovanie TV programu počas:

 - 3 hodín
 - 30 minút
 - 45 minút
 - 1 hodiny
20. Ak ponecháme otvorené okno počas chladnej zimnej noci, vyplytváme toľko energie, koľko by sme spotrebovali počas jazdy malým autom na dráhe dlhej viac ako:

 - 56 kilometrov,
 - 200 kilometrov,
 - 15 kilometrov,
 - 1000 kilometrov.



Odpovede

1. Slnko je obnoviteľný zdroj energie.

2. Plechovka sa rozloží za 80 – 100 rokov.

3. 1 000 kg recyklovaného papiera ušetrí 17 stromov.

4. Dámsku voňavku nemožno využiť na výrobu energie.

5. Väčšina energie je zo Slnka.

6. Rozsvietené svetlá v chodbách nešetria energiu.

7. Pokrievka na hrnci zníži spotrebu energie o 1/4.
8. Pri otváraní sporáku uniká asi 20 % tepla.

9. CNG je ekologické palivo.

10. Na stlačený zemný plyn jazdia autobusy, osobné a nákladné vozidlá.

11. Ovzdušie šetrí dopravné prostriedky poháňané CNG.

12. Pri každom stupni navyše spotrebuje chladnička asi o 4 % viac elektriny.

13. V obývacích izbách stačí mať teplotu 18 – 20°C.

14. Úsporné žiarivky ušetria 80 % energie.

15. Nabíjačka v zásuvke minie 10-krát viac
- energie, ako je potrebné na nabitie mobilu.

16. Cez okná a steny domu uniká najviac energie.

17. ...100-wattovej žiarovky, ktorá vydrží svietiť 4 hodiny.

18. ... ušetríme toľko energie ako pri 3 hodinách sledovania TV.

19. ... ušetríme toľko energie ako pri 3 hodinách sledovania TV.

20. Otvorené okno v zime vyplytvá toľko energie ako 56 kilometrov dlhá jazda autom.

3

Hľadanie pravdy o sebe

3.1

Človek, najmilší Boží zámer

- 1 Pozorne si prečítaj text (1 Kr 3, 16 – 28) a zakrúžkuj správnu odpoveď.

Bývali ženy v tomto príbehu v tom istom dome?

1. Áno
2. Nie
3. Nespomína sa

Obidve ženy prišli za kráľom, aby rozsúdil ich spor o:

1. mŕtve dieťa
2. živé dieťa
3. choré dieťa

Kráľovský rozsudok znel:

1. Dajte tamtej choré dieťa a nezabíjajte ho, ona je jeho matkou.
2. Dajte tamtej živé dieťa a nebite ho, ona je jeho matkou.
3. Dajte tamtej živé dieťa a nezabíjajte ho, ona je jeho matkou.



- 2 Život je veľký dar od Boha. Porozmýšľaj ako sa v dnešnej dobe prejavuje strata úcty k životu. Napr. (časté samovraždy, závislosť na..., vymenuj ďalšie prejavy)

1.
2.
3.
4.

- 3 Boh stvoril človeka ako jediného tvora na zemi, ktorý vie myslieť, rozprávať a vytvárať vzťahy s inými ľuďmi. Vytvor vlastnú modlitbu oslavy Boha za stvorenie človeka.

Drahý Bože,

.....

.....

.....

.....

Amen.

Boh ako hrnčiar

3.2

- 1 Prečítaj si text zo Svätého písma (Gn 2, 4 – 8) a doplň chýbajúce slová:

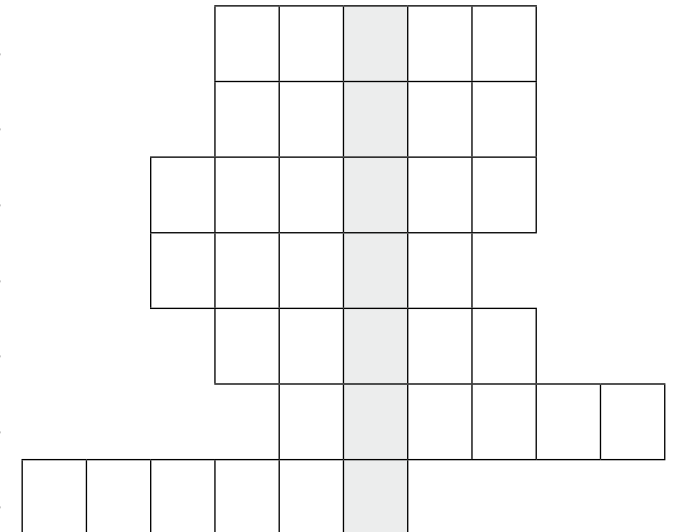
V tom, keď Pán, Boh, urobil zem a
 nebolo ešte na zemi nijaké krovie a nepučala ešte
 ani poľná tráva, lebo Pán, Boh, pršať na zem
 a nebolo ani človeka, ktorý by zem a privádzal
 na zem vodu (kanálov) a celý povrch zeme. Vtedy
 Pán, Boh, z hliny zeme človeka a vdýchol do jeho
 dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. Potom Pán, Boh, vysadil na,
 v Edene, raj a tam umiestnil, ktorého utvoril.



- 2 Tajnička

1. Prvá Božská čnosť sa volá ?
2. Apoštol, ktorý sa pred stretnutím s Kristom volal Kéfas, mal meno ?
3. Opakom klamstva je ?
4. Sláva na výsostiach Bohu a na zemi ľuďom dobrej vôle.
5. Pod Ježišovým krížom stála jeho matka
6. Kniha kníh sa môže volať aj ?
7. Ak zvíťazím, cítim veľkú ?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.



Doplň do vety slovo, ktoré si v tajničke vyriešil.

Len Boh mohol svet z ničoho.

3 Vytvor 3 vety, v ktorých použiješ sloveso stvoriť:

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....



4 Pozorne si prečítaj text Jer 18, 1 – 7 a odpovedz na otázky:

1. Kam poslal Boh proroka Jeremiáša?.....

.....

.....

2. Čo robil muž, ktorého tam Jeremiáš našiel?

.....

.....

3. K čomu prirovnal Pán dom Izraela?

.....

.....

Mám hodnotu

3.3

Zvitky od Mŕtveho mora alebo Kumránske rukopisy) sú nálezy veľmi cenných zvitkov a ich zlomkov nájdených neďaleko Mŕtveho mora, najmä v Kumráne. Zvitky obsahujú biblické a ďalšie náboženské texty obrovskej hodnoty. Okolnosti nálezu nie sú príliš jasné. Zvitky objavili traja beduíni v roku 1947 (niekedy sa uvádza aj rok 1946). Vyniesli ich z jaskyne bez toho, aby tušili ich vzácnosť. Niekoľko mesiacov držali tieto zvitky vo svojich stanoch. V marci 1947 ich priniesli do Betlehema na trh, kde beduíni kupovali oblečenie a ďalšie potreby pre svoje živobytie. Vzácné dokumenty zanesli predavačovi starožitností menom Kalil Iskandar Šahin, známy pod menom Kando. Bol pri tom aj iný predavač starožitností Faidi Salahi, ktorý neskôr zohral dôležitú úlohu pri predaji zvitkov. Beduíni predali zvitky za 24 palestínskych libier. V tom čase to bolo približne 100 amerických dolárov. Dnes majú tieto dokumenty nevyčísliteľnú hodnotu. Zverejnili ich v roku 1948.



1 Pozorne si prečítaj text a odpovedz na otázky.

1. Kto našiel Kumránske zvitky?

2. Kde boli nájdené tieto zvitky?

3. Kam uskladnili svoje nálezy beduíni?

4. V akom meste zvitky predali?

5. V akej cene predali pastieri svoj nález?

6. Poznali beduíni skutočnú hodnotu zvitkov?



Božie prikázania sú nositeľmi tej najvyššej hodnoty. Sú smerovkami, ktoré nám ukazujú cestu k Bohu.

1 – 3 prikázanie opisuje vzťah človeka k Bohu.
4 – 10 opisuje vzťah človeka k človeku.